

Vragen webinar maandag 27 januari 2025: Wtp en de gevolgen voor de Appa-pensioenen

Algemene vragen over het onderzoek

1. Wat is de tijdlijn van het onderzoek door Montae & Partners & Partners, en wanneer krijgen we de terugkoppeling van de resultaten?

Hoe eerder de gegevens worden aangeleverd, hoe sneller ook de onderzoeksresultaten kunnen worden teruggekoppeld. Montae & Partners gaat dus niet wachten tot de einddatum maar gaat met de gegevens aan de slag nadat ze correct en volledig zijn aangeleverd.

Uiterste aanmelddatum voor het onderzoek is 1 maart 2025, uiterste aanleverdatum voor de gegevens is 1 april 2025 en uiterste terugkoppelingsdatum van de onderzoeksgegevens is 1 september 2025.

2. Is het mogelijk om per sector terug te koppelen?

Ja, het is de bedoeling om ook per bestuurslaag terug te koppelen. Dat is dan de optelsom van de resultaten van het onderzoek per provincie, gemeente en waterschap (als er tenminste voldoende individuele overheidsinstellingen per bestuurslaag hebben meegedaan). Bij een (on)voldoende deelname kan er worden geëxtrapoleerd naar bestuurslaagniveau.

3. Hoe zorg ik ervoor dat wij aan dit onderzoek mee kunnen doen? De brief is nog niet bij mij aangekomen. Waar kun je je aanmelden voor het onderzoek?

De brieven met aanmeldgegevens zijn vindbaar op de website [Overgang Appa naar de Wtp: onderzoek gestart | Nieuwsbericht | Politieke ambtsdragers](#)

4. Is er een standaard formulier beschikbaar voor gegevensinvoer (uniformiteit)?

Ja, er is een Excel-sjabloon beschikbaar. Als u het format digitaal wenst te ontvangen, dan kunt u het onderzoeksbureau Montae & Partners hiervoor mailen op het adres: appa@montaepartners.nl In geval van vragen, kunt u rechtstreeks contact opnemen met Mw. Hoogendoorn van Montae & Partners (telefoonnummer 070 - 304 29 00).

5. Wat gebeurt er als onze gegevens al bekend zijn bij Montae & Partners? Moeten we die alsnog inleveren, of haalt Montae & Partners ze uit hun systeem als wij ons aangemeld hebben?

U dient deze gegevens alsnog zelf aan te leveren aangezien u hiermee toestemming verleent om deze gegevens te gebruiken voor dit specifieke onderzoek.

6. Als we gegevens via VismaIdella aanleveren, neemt Montae & Partners dan contact op met VismaIdella of moeten we dat zelf doen?

U meldt per mail bij de VNG dat uw gemeente meedoet met het onderzoek. Daarbij geeft u aan dat VismaIdella uw uitvoerder is. Bij provincies en waterschappen is dat niet nodig omdat alle provincies en waterschappen zijn aangesloten bij ProAmbt. IPO, VNG en Unie geven aan ProAmbt en bij gemeenten ook aan VismaIdella door

welke overheidsinstellingen meedoen met het onderzoek. ProAmbt en VismaIdella leveren de pensioengegevens aan de provincie, gemeente of waterschap. U controleert deze pensioengegevens op volledigheid en juistheid. Vervolgens verstrekt u de gegevens aan Montae & Partners.

7. Is het mogelijk om gegevens rechtstreeks door de uitvoerder aan te leveren, of moet dit via de gemeente gebeuren?

Dat moet via de gemeente gebeuren. ProAmbt of VismaIdella mogen uw gegevens niet rechtstreeks aan Montae & Partners verstrekken.

8. Komen VismaIdella of ProAmbt met een aanbod naar gemeenten om gegevens voor het onderzoek aan te leveren?

Zij zijn op de hoogte welke gegevens moeten worden geleverd. VismaIdella en ProAmbt kennen het Excel-sjabloon voor het aanleveren van gegevens.

9. Wie is binnen de gemeente beslissingsbevoegd om wel of niet mee te doen aan het onderzoek?

Uiteindelijk beslist het college van B&W. Het college is namelijk op grond van artikel 162 van de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers verantwoordelijk voor de uitvoering. Het is mogelijk dat deze bevoegdheid is gemandateerd, bijvoorbeeld aan de gemeentesecretaris.

Vragen over de Wet toekomst pensioenen

1. Kunt u het verschil nader uitleggen tussen een opbouwregeling en een premieregeling?

De opbouwregeling is een andere naam voor bijv. de middelloonregeling. In deze regeling is de pensioenopbouw afhankelijk van o.a. het gemiddeld verdiende salaris. Opgebouwde aanspraken worden in een opbouwregeling meestal geïndexeerd. Deze toeslag wordt alleen toegepast als er voldoende middelen zijn (afhankelijk van de dekkingsgraad). De huidige ABP- en Appa-regeling zijn voorbeelden van een middelloonregeling. Het nieuwe pensioenstelsel is gebaseerd op een premieregeling. Uitgangspunt in het nieuwe stelsel zijn de afspraken die worden gemaakt over de hoogte van de premies. Op de pensioendatum wordt bij een premieregeling de eigen pensioenpot omgezet in een levenslange pensioenuitkering. De hoogte daarvan staat niet vast.

2. Kunt u uitleggen hoe het deelnemersreferendum precies werkt?

Er is door NSC een amendement aangekondigd bij het wetsvoorstel dat de invoering van het nieuwe pensioenstelsel uitstelt tot uiterlijk 1 januari 2028. Dat amendement behelst een collectief referendum voor pensioenfondsen. Een pensioenfonds zou bij aanvaarding van het amendement en wetsvoorstel een referendum moeten uitschrijven voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het pensioenfonds. Alle aanspraken gaan over naar het nieuwe pensioenstelsel als tenminste 30% van deze populatie deelneemt aan het referendum en als daarvan tenminste 50% instemt met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Anders blijven de opgebouwde aanspraken achter in het oude stelsel. Nieuwe opbouw valt in elk geval dan wel onder het nieuwe stelsel. Eerst volgt nog een advies van de Raad van State over het ingediende amendement. Daarna moet de Tweede Kamer nog instemmen met het amendement. Vervolgens moeten de Tweede en Eerste Kamer instemmen met het geamendeerde wetsvoorstel. Als het wetsvoorstel zou worden aanvaard, is het ABP verplicht een dergelijk referendum te organiseren. Afhankelijk

van de uitkomst van dat referendum moet worden gezien welke gevolgen dit heeft voor de voorgenomen aansluiting van de Appa-aanspraken bij het ABP. Vooralsnog wordt het in de Kamerbrief geschetste overgangstraject vervolgd nu nog ongewis of het amendement wordt aanvaard. Ongeacht de uitkomst van het referendum blijft het nu zaak om zicht te krijgen op de financiële gevolgen van dit overgangstraject.

Vragen over kosten

1. Zijn er kosten verbonden aan deelname aan het onderzoek?

BZK draagt de kosten van het onderzoek door Montae & Partners.

2. Als ProAmbt of VismaIdella de gegevens klaarmaakt voor het onderzoek, worden er dan kosten in rekening gebracht? Zo ja, wie betaalt dit?

In het contract dat provincies en waterschappen met ProAmbt hebben afgesloten, moeten gegevens kosteloos worden aangeleverd.

3. Moeten we extra kosten meenemen in de begroting voor terugkoppeling van het onderzoek door BZK?

In de terugkoppeling van de onderzoeksresultaten komt BZK daar op terug in het geval dat wordt geconstateerd dat de beschikbare voorziening ontoereikend is voor de voorziene overdrachtswaarde.

Vragen over de overdracht naar ABP

1. Wat is de verwachte impact van het onderzoek op de gemeentelijke voorziening voor pensioenverplichtingen?

Als de pensioenverplichtingen per 1 januari 2028 correct zijn overgedragen aan het ABP, kan de voorziening komen te vervallen. De voorziening kan in 2027 worden benut om waardeoverdracht te financieren. Dat zal wettelijk worden geregeld.

2. Hoe kunnen gemeenten de overdracht van lopende pensioenuitkeringen die nu via de exploitatie worden betaald, financieel afhandelen?

Als de wethouderspensioenen per 1 januari 2028 correct zijn overgedragen aan het ABP, komt de financiering van de lopende pensioenuitkeringen uit de begroting van de gemeente te vervallen.

3. Wat gebeurt er als er een 'onderdekking' is bij ABP op het moment van invaren? Gaat het invaren dan wel door, of wordt dit "on hold" gezet?

Op 1 januari 2028 kan er bij ABP geen sprake zijn van onderdekking aangezien het de bedoeling is dat ABP per 1 januari 2027 overstapt naar het nieuwe pensioenstelsel. Wel is het mogelijk dat ABP op 1 januari 2027 onderdekking heeft. We zullen dan moeten afwachten welke gevolgen dit heeft voor de invoering van de nieuwe regeling bij het ABP voor overheidswerknemers per 1 januari 2027.

4. Is de verhoging naar 110% van de voorziening om de overdracht dekkend te krijgen nog steeds als richtlijn te hanteren?

In de terugkoppeling van de onderzoeksresultaten komt BZK daarop terug.

5. Hoe wordt de berekening (dekkingsgraad) bij ProAmbt gedaan, en is dit hetzelfde als bij ABP?

De berekening van de overdrachtswaarde in 2027 geschiedt aan de hand van het transitieplan van het ABP. Dat is een berekeningswijze die afwijkt van de berekening die jaarlijks wordt gemaakt om de hoogte van de benodigde voorziening vast te stellen.

6. Is het mogelijk dat er een oplossing komt voor gemeenten die met een te lage voorziening zitten, bijvoorbeeld via een ingroei-scenario?

In de brief waarin de resultaten van het onderzoek van uw gemeente worden teruggekoppeld, zal een advies worden opgenomen hoe om te gaan met een te lage voorziening.

7. Wat is de impact van het invaren voor ambtenaren met betrekking tot arbeidsongeschiktheidspensioenen (AO) en pensioenen? Hoe wordt voorkomen dat invaren nadelige consequenties heeft voor hen?

Politieke ambtsdragers die het pensioen ontleen aan de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa) hebben nu geen aanspraak op een arbeidsongeschiktheidspensioen van ABP. Er bestaat op grond van de Appa bij arbeidsongeschiktheid een aanspraak op een voortgezette uitkering wegens algemene invaliditeit. Er wordt nog bezien of dit verandering behoeft in het kader van de overgang naar ABP. In de Kamerbrief is een oplossingsrichting geschetst.

8. Wat is de impact van de overgang van pensioenregelingen naar het ABP voor gemeenten, vooral met betrekking tot pensioenregelingen opgebouwd vóór 2012?

Voor pensioenaanspraken die voor 2013 zijn opgebouwd, is een voorziening op de begroting niet verplicht. Het kan dus zijn dat de beschikbare voorziening niet voor alle opgebouwde Appa-pensioenaanspraken toereikend is voor de waardeoverdracht naar ABP. Dat zal moeten blijken uit het onderzoek.

9. Is het invaren van pensioenregelingen ook van toepassing op oud-wethouders die al een pensioenuitkering ontvangen?

Ja, de overdracht van pensioenen naar het ABP heeft ook betrekking op degenen die al een Appa-pensioenuitkering ontvangen. In beginsel gaan alle pensioenaanspraken over naar het nieuwe pensioenstelsel.

10. Hoe wordt voorkomen dat invaren nadelige consequenties heeft voor ambtenaren?

Bij de overdracht van de pensioenen van politieke ambtsdragers naar het pensioenfonds ABP zullen nadelige effecten worden voorkomen voor de pensioenaanspraken van ambtenaren die al zijn ondergebracht bij het ABP. Het bestuur van ABP zal dit ook toetsen. Vanzelfsprekend zullen ook nadelige effecten van de overdracht naar ABP voor de pensioenen van politieke ambtsdragers moeten worden voorkomen.

11. Mogen wethouders zelf kiezen of ze zich aansluiten bij ABP?

Nee, de overgang van de Appa-pensioengerechtigden naar het ABP zal wettelijk worden geregeld. Wethouders – en andere politieke ambtsdragers – vallen nu verplicht onder de Appa en na 1 januari 2028 onder de verplichtstelling van het ABP. Er zijn daarna arbeidsvoorwaardelijk geen pensioenaanspraken en rechten meer mogelijk op grond van de Appa. Het pensioendeel van de Appa komt naar verwachting per 1 januari 2028 te vervallen.

12. Mag je de groep gepensioneerden, dus de groep die al gebruik maakt van pensioen, zelf blijven uitvoeren?

Nee, ingegane pensioenrechten van Appa-gepensioneerden (en andere uitkeringsgerechtigden) gaan ook over naar het ABP. Alle verantwoordelijkheden voor de pensioenen van politieke ambtsdragers berusten na de overdracht bij ABP.

Vragen over verzekeringen

1. Is er vanaf 2028 nog een verzekeraar belang voor een kort leven overlijdensrisicoverzekering en arbeidsongeschiktheidsverzekering? Moet je dit uiterlijk 1 januari 2028 regelen?

Het is de bedoeling dat het partner- en wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid per 1 januari 2028 wordt overgedragen aan het ABP. De arbeidsongeschiktheidsregeling daarentegen blijft de verantwoordelijkheid van de provincie, gemeente of waterschap. Dat blijft een verzekeraar belang.

2. Hoe wordt het (al dan niet) contant maken van afgesloten kapitaalverzekeringen geregeld?

Het onderzoek moet zicht bieden op de verspreiding van dergelijke kapitaalverzekeringen onder provincies, gemeenten en waterschappen. Dan kan vervolgens een beleidslijn worden ontwikkeld hoe om te gaan met dergelijke kapitaalverzekeringen in het licht van de voorgenomen overgang naar het ABP.

Vragen over uitkeringen

1. Valt de uitkering ('wachtgeld') onder de APPA-regeling?

Ja, de Appa heeft ook betrekking op de uitkering na het aftreden. Het onderzoek richt zich op de Appa-pensioenen, niet op de uitkeringen.

2. Blijft de ontslaguitkering onder de verantwoordelijkheid van de individuele gemeente, of bijvoorbeeld ProAmbt?

Ja, het uitkeringsdeel (uitkering na aftreden en voortgezette uitkering wegens invaliditeit) blijft de verantwoordelijkheid van provincies, gemeenten en waterschappen en kan en mag niet worden overgedragen aan het ABP.

3. Hoe wordt het voor gemeenten geregeld als de uitkeringen en toekomstige uitkeringsrechten bij de gemeente blijven, ook na de overgang naar ABP?

Het deel van de Appa-wetgeving dat de uitkeringen regelt blijft na de overgang van het pensioendeel naar het ABP intact. Daar verandert niets in de huidige verantwoordelijkheidsverdeling.

Vragen over privacyaspecten

1. Wordt er voldaan aan de privacyregels (AVG) bij het verzamelen van gegevens voor het onderzoek?

In de gekozen onderzoeksopzet blijft de provincie, gemeente of waterschap verantwoordelijk voor het aanleveren van niet herleidbare geanonimiseerde pensioengegevens via een beveiligde verbinding aan Montae & Partners.

2. Is het mogelijk dat het onderzoek met minder persoonsgegevens van wethouders kan worden uitgevoerd (bijvoorbeeld alleen geboortjaar in plaats van geboortedatum)?

Wij vragen geen BSN, namen, adressen, woonplaats enz. te verstrekken om te voorkomen dat pensioengegevens herleidbaar zijn. Het anonimiseren van de

geboortedatum door middel van een jaartal is wenselijk. De pensioenberekening is daarmee overigens iets minder nauwkeurig maar de afwijking is minimaal. De terugkoppeling per brief van de resultaten van het onderzoek zal ook geen op individuen herleidbare pensioengegevens bevatten. De terugkoppeling betreft namelijk de optelsom van individuele pensioengegevens per provincie, gemeente of waterschap.

3. Hoe wordt de check op overlijden van oud-GS-leden en weduwen geregeld na de overgang naar het ABP?

ABP wordt na overname van de Appa-pensioenaanspraken via de BRP (Basisregistratie Personen) geattendeerd op een overlijden zoals overigens elk pensioenfonds.

4. Hoe wordt omgegaan met de privacy en gegevensdeling in het onderzoek? Wat is de grondslag van de AVG voor het delen van gegevens, en welke afspraken zijn er met Montae & Partners?

Aangezien de uitvraag geen herleidbare persoonsgegevens betreft, is er tussen Montae & Partner, het ministerie van BZK, en de overheidsinstelling geen 'verwerkersovereenkomst' noodzakelijk.

Verder is tussen het ministerie van BZK & Montae & Partners de Arvodi 2018 van toepassing. Montae & Partners beschikt over een ISO certificering (informatiebeveiliging) en op de website kan de privacyverklaring worden geraadpleegd: [Montae & Partners | Privacyverklaring](#)

5. Zijn er afspraken met uitvoeringsorganisaties (zoals VismaIdella) over de gegevensaanlevering voor dit onderzoek?

Ja, ProAmbt en VismaIdella zijn op de hoogte van de aan te leveren gegevens en het daarvoor te gebruiken sjabloon.